

ROMANE

LE DEVLESKERE TEKSTI THE O ĎILA

ROMSKÉ DUCHOVNÍ TEXTY A PÍSNĚ

Charita
Olomouc

ROMANE

LE DEVLESKERE TEKSTI THE O ĎILA

ROMSKÉ DUCHOVNÍ TEXTY A PÍSNĚ

Sborníček v romském a českém jazyce je určen pro společné bohoslužby.
Texty jsou v dialektech slovenské romštiny.

Editori: Zbyněk Andrš (Univerzita Pardubice), Mikuláš Vymětal

Autory překladů a některých textů jsou (řazeno chronologicky): Ondřej Kováč, Koloman Staněk, Zbyněk Andrš, Vlado Oláh, Jan Červenka, Máša Bořkovcová, Veronika Kačo a hudební skupina Amen sam.

Ve spolupráci s Pracovní skupinou pro Romy Ekumenické rady církví
vydala Charita Olomouc, 2024.

1. vydání

Tisk: Sugesto s.r.o.

Počet kusů: 700

ISBN: 978-80-905260-8-2

APOŠTOLSKÉ VYZNÁNÍ VÍRY

Paťav le Devles,
amare Dades, so birinel savoreha,
so kerd'a o upralipen the e phuv.
Paťav the le Ježiš Kristus,
leskre jekhores Čhas,
amare Rajes;
savo ačhl'as le svatone Vodestar,
ulil'as la Panno Mariatar,
bari dukh chalas tel o Pontius Pilatos,
thodo pro kerestos mu'as, parunde les;
gel'as tele andro peklos,
trito dīves uštil'as le mulendar;
avlas upre pro upralipen,
bešel pre čačo vast le Devleskro,
le Dadeskro, so birinel savoreha,
odarig avla te sudzinel
le džiden the le mulen.

Paťav le svatone Vodes,
la svatona cirkva,
le svatone manušen, kana hine jekhetane,
hoj o bini avna mukle tele,
hoj o teštos avla džidardo upre
the o dživipen avla biačhavindo.
Amen.

(Na základě překladu Ondřeje Kováče zpracoval Zbyněk Andrš)

DEŠVAR LE DEVLESTAR

Desatero přikázání

Prolog

Me som o Dél, tíro Raj, me tut l'igend'om andrale
Egiptoskeri phúv, andralo kher le rabengero.

I.

Na paťaha ávre Devles, ča man.

II.

Na kereha tuke kípos le Devleskero ňisostar, so hin opre pro zégos,
téle pre phúv, abo andro páňa telale phúv. Ma bandareha tut téle
angle ňisoste kajséste aňi oleske na sogálineha. Bo me som o Dél,
tíro Raj, thovaduno andro kamiben.

III.

Na leha o nav le Devleskero, tíre Rajeskero, hijába.

IV.

Ma bister pro d'íves, andre savo mahines te počovinel, mijel tuke
svato, sar tuke phenda o Dél, tíro Raj.

V.

Bečel'in tíre dades the tíra da, sar tuke phenda o Dél, tíro Raj, mi
džives but berš mištes pre phúv, savi tut diňa o Dél, tíro Raj.

VI.

Na murdareha.

VII.

Na kereha lubipen.

VIII.

Na čóreha.

IX.

Na phenaha chochade lava pre tíre phraleste.

X.

Na kameha tíre phraleskera romňa aňi le phraleskero kher.

*(Na základě překladu Kolomana Staňka upravili Mikuláš Vymětal
a Zbyněk Andrš, který provedl závěrečnou jazykovou revizi.)*

DADE AMARO

Otče náš

Dade amáro, tu savo sal andro zégos,
mijel sentelimen tíro nav,
av tíro králišágos the tíri dzeka,
sar opre pro zégos, ávke the pre phúv.

Máro amáro de amen kadá d'ives
u odmuk amenge amáre bíní,
sar the amen odmukas amáre bínóšnage,
u ma domuk pre amende pháripén,
a'le mentín amen le rosňipnastar,
bo tíro hin o králišágos, e zor the o báripén pro sávoro idejos.
Amen.

(překlad Koloman Staněk)

AŠARIBEN LE DADESKE

Sláva Otci

Ašariben le Dadeske the le Čhaske the le svatone Duhoske.
Ašariben ajso, savo sas pro agor, savo hin akana,
u savo avela pro sávoro idejos.

(překlad Zbyněk Andrš)

AV SASŤI, MARIA

Zdrávas Maria

Av sasťi, Maria, le kamlipnastar pherdī, o Raj tuha, bachtardī sal
maškaro džuvľa the bachtardo hino the tiro čhavo, o Ježiš.
Svato Marija, Daje le Devleskeri, mang vaš amenge binoskerenge,
akana the akor, sar avela amari meribnaskeri ora.

Amen.

Zdroj: Radio Lumen; upravil: Zbyněk Andrš

SENTELIŠÁGOS

Požehnání

Smirom tumenge, save san dural, the avka tumenge, so san pašes.
Mír vám, kteří jste dalecí, i těm, kteří jsou blízcí.

PALIKERIBEN

Díkuvzdání

Palikerav tuke, Devla, vaš
o dživipen, vaš oda, hoj som Rom,
hoj džav tire dromeha savore
Romenca. Hoj rodav lengro
čačipen baro, o čačipen sasto.

Palikerav tuke vaš e romňi, vaš
o čhave, so mange len bičhadal
andre miro dživipen. Palikerav
tuke, Devla, vaš o čhon, so
o soviben mange anel, kaj
man raťi te sastarel. Palikerav
tuke vaš o veša, vaš o čirikle,
so sako tosara uštaven man
gilenca. Palikerav tuke, Devla,
vaš o sastipen, vaš miro the
mire čhavengro the savore
manušengro. Palikerav tuke
vaš e čerešňori, so adaj terdol
jekh jekchori, vaš lakero parno
uripen, so balzamos hin pre
mire jakha. Palikerav tuke,
Devla, vaš o lače manuša, vaš
lengere barvale jile. Palikerav
tuke, Devla, vaš oda, hoj som ...

*Děkuji ti, Bože, za život, za
to, že jsem Rom, že jdu tvou
cestou se všemi Romy. Že pro ně
hledám pravdu velikou, pravdu
uzdravující.*

*Děkuji ti za ženu, za děti, co jsi
mi seslal do mého života. Děkuji
ti, Bože, za slunce, které všemu
dává život. Děkuji ti, Bože, za
měsíc, který mi přináší spánek,
aby mě přes noc uzdravoval.
Děkuji ti za lesy, za ptáky, co
každý den budí mě písňemi.
Děkuji ti, Bože, za zdraví, za
své, svých dětí a všech lidí na
Zemi. Děkuji ti za třešeň, co
stojí tu sama, jediná, za její bílý
závoj, co hladí moje oči. Děkuji
ti, Bože, za dobré lidi, za jejich
bohatá srdce. Děkuji ti, Bože, za
to, že jsem ...*

(Vlado Oláh, překlad Jan Červenka)

BACHTALIPEN

Blahoslavenství (Mt 5, 3–12)

- ❖ Bachtale hine ola, save hine čore andro duhos, bo lengero hin o králíšágos le zégoskero.
- ❖ Bachtale hine ola, save roven, bo on radšalona. Bachtale hine cihe, bo on chudena e phúv, savi héla lengeri.
- ❖ Bachtale hine ola, save bokhaʼon the hine smedne palo čáčipen, bo on hína čálarde.
- ❖ Bachtale hine, saven hine láche ile, bo dochudena lácheileskeriben.
- ❖ Bachtale hine, saven hine žúže ile, bo on dikhena le Devles.
- ❖ Bachtale hine ola, save anen smírom, bo on hína čhave le Devleskere.
- ❖ Bachtale hine ola, save hine trádkerde bijalo čáčipen, bo lengero hino o králíšágos le zégoskero.
- ❖ Bachtale avena tumen, kas koškerena u trádkerena arde oďa the rohálíka vakerena pre tumende savóro rosňipen bijal mande. Radšalʼon u vriskinen, bo hin tumen baro barvalipen andro zégos, ípen ávke kerenas le prorokenca, save sle angle tumende.

(překlad Koloman Staněk)

ROMSKÉ DUCHOVNÍ PÍSNĚ

TU SAL DEVLA BARO

Ty jsi, Bože, velký

(dvojazyčná lidová romsko-česká píseň)

Tu sal Devla baro,
tu sal Devla lacho,
tu sal Devla amaro,
tu sal Devla čačuno.

Amaro Del nane baruno,
amaro Del nane kaštuno,
amaro Del nane baruno,
amaro Del dživel!

*Ty jsi, Bože, velký,
ty jsi, Bože, dobrý,
ty jsi, Pane Bože, náš
skutečný Bůh a král.*

*Náš Bůh není z kamene,
náš Bůh není ze dřeva,
náš Bůh není z kamene,
náš Bůh je živý!*

ŽALM 117

Laudate, omnes gentes, laudate Dominum.

Devla, savoren kames, o Del požehňimen.

(překlad Máša Bořkovcová)

O DEL MAN CHUDEL VASTESTAR

Někdo mě vede za ruku

O Del man chudel vastestar,
kaj man te na darav.

Hino paš ma, jov miro Del,
miro lačno jiloro,
so rado les dikhav.

O Del mange sikavel,
sar te dživel.

Hino paš ma, jov miro Del,
miro lačno jiloro,
so e zor jov man del.

(překlad Veronika Kačo)

UBI CARITAS

Kaj o lačhipen,
kaj jekh avres kamel,
kaj o lačhipen,
odoj hin o Del.

*Kde je dobrota
a láska,
kde je dobrota,
tam je také Bůh.*

(překlad Máša Bořkovcová)

ŠUN MAN, MIRO DEVLA

Pomoz mi, můj Pane

Šun man, miro Devla,
mi jel dživav láches,
mi jel dživav láches,
odoj, kaj kames.

Šun man, gulo Devla,
mi jel buter godi,
mi jel buter godi,
mindik odmukel.

Šun man, kana darav,
mi jel but zoralo,
mi jel but zoralo,
odoj, kaj me som.

Šun, Devla, so kamav,
le avri oda pharo,
le avri oda pharo,
kaj kerav, so kames.

(překlad Ondřej Kováč)

ŠUN MAN

Díky za toto krásné ráno

Šun man, so tuke phenav Devla,
šun man, so tuke gil'avav,
šun man, hoj me tut rado dikhav, hoj sal miro Del.

Šun man, sar tuha hasav, Devla,
šun man, so tuke vakerav,
šun man, me tuha rado, Devla, rado vakerav.

Šun man, sar me ča rovav, Devla,
šun man, sar phares me dživav,
šun man, hoj me tut rado dikhav, hoj sal miro Del.

Šun man, so tuke phenav, Devla,
šun man, so tuke gil'avav,
šun man, so tuke miro jilo kamel te phenel.

Šun man, so tuke phenav, Devla,
šun man, sunoro mange džav,
šun man, hoj o jilo me tuke, Devla, phundravav.

Šun man, so tuke phenav, Devla,
šun man, dživipen tuke day,
šun man, hoj me tut rado, Devla, rado čumidav.

(překlad Veronika Kačo)

ZAKAML'OM MAN ANDRE TUTE

Zamiloval jsem se do tebe

Zakaml'om man andre tute,
andre tire lavora,
tre lava man sascarena,
andro jilo zamukena.

Devla, sikav amenge,
tiro báro kamiben!
Andre gódi tu aches,
o dživipen prekeres.

(hudební skupina Amen sam)

*Zamiloval jsem se do tebe,
do tvých slov,
tvá slova mě uzdravují,
zakořeňují v mém srdci.*

*Bože, ukaž nám
svou velkou lásku!
Zůstáváš v mysli
a proměňuješ život.*

(překlad Zbyněk Andrš)

